

Aftandil İsrailov – 80

Milli qarmon ifaçılığını müasirləşdirən və kamilləşdirən sənətkar

Azərbaycan xalqı dünyada tanınmış istedadlı sənətkarları ilə daim qürur duyur. Onlardan biri də 80 yaşını haqlamış “Şöhrət” ordenli xalq artisti, görkəmli qarmon ifaçısı Aftandil İsrailovdur. O, 60 ildən çoxdur ki, bənzərsiz sənəti ilə milli musiqi ifaçılığımıza xidmət edir, bu xəzinəni daha da zənginləşdirir.

Aftandil dilə gətirib deyə bilmədiyi düşüncələrini qarmonun şirmayı dillərində daha cazibəli və parlaq ifadə edir. O, qarmon ifaçılığı sənətində, sanki, bir şairdir – məntiqi fikirləri, müdrik mənalı musiqi poetikası ilə məharətlə ifa edir. Aftandilə musiqi aləminin rəssamı da demək olar – bənzərsiz ifaları ilə melodiyaların əlvan mənzərəsini yaradır. Aftandil həm də bir musiqi heykəltəraşdır – ifaları çoxdan səs abidələrinə çevrilib.

Aftandil İsrailovun hər çalğısı bir yenilikdir, qəlbləri ovsunlayan əsərləri sənət tapıntısıdır. Onun sərrast ifadəli çalğısı xalq musiqisi ruhunda qarmon ifaçılığına müasirlik gətirib. Kamil sənətkar Azərbaycan qarmon ifaçılığı aləminə və musiqi mədəniyyətimizə çağdaş çalğı manerası gətirən nadir sənətkarlardandır. Kövrək hisslərimizin, lirik duyğularımızın sarı teldə səslənən tərcümandır Aftandilin ifası. Qarmon Aftandil üçün tale və ömür yoldaşdır.

Ustad qarmon ifaçısı və bəstəçisinin kamil sənətinə, zəngin yaradıcılığına olan sonsuz hörmət və sevgimin nişanəsi idi ki, 2007-ci ildə “Nurlan” nəşriyyatında buraxılan ikicildlik “Azərbaycan rəqs havaları” məcmuəmə Aftandil İsrailovun müəllifi olduğu 15 rəqs nümunəsini daxil etmişdim. Türkiyənin məşhur

bağlama ustadı, Ankara Gözəl Sənətlər Universitetinin rektoru, professor Erol Parlak da Aftandil İsrailov sənətinə hörmət bəsləyən sənətkarlardandır. Bir neçə il öncə “Basqalı” rəqsini dəqiq çala bilməsi üçün nota yazdığım örnəyi ona göndərməyimi xahiş etmişdi. Sonralar TRT proqramlarının birində həmin ifanı izlədiyim zaman bir yanlışlığın olmaması məni çox sevindirdi.

Bütün bu əlamətdar hadisələr məni Aftandil İsrailov yaradıcılığına təkrarən müraciət etməyə sövq etdi. Bu məramla onun 25 rəqsdən ibarət bəstələrini (“Yallı”, “Aynurə”, “Kəmalə”, “Nazilə”, “Sevgilim”, “Simrani”, “Yeni”, “Basqalı”, “Cəmilə”, “Dağlar-oğlu”, “Zəmfıra”, “Qarabağ”, “Cəlali”, “Bakı – Tiflis – Ceyhan”, “Nüşabə”, “Jalə”, “Bakı gecəsi”, “Vüsələ”, “Bahar”, “Lələzər”, “Futbolçu”, “Aysel”, “Naile”, “Osmani” rəqsləri) nota köçürdüm və Türkiyənin məşhur “İKSAD Yayın Evi”ndə nəşr etdirdim. Qurumun prezidenti Mustafa Lətif Əməkcin, Səfa Salih Bildiricinin və İbrahim Kayanın bilavasitə təlimatı

ilə buraxılmış bu toplu 80 yaş ərəfəsində Aftandil İsrailov sənətinə olan ümumtürk sevgi və heyranlığını ifadə edir.

Vətən uğrunda müharibənin qələbə ilə sona çatması və böyük qələbəmiz sayəsində tarixi Qarabağ torpaqlarımıza sahib olmağımız misilsiz bir uğurdur. Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında, xalqımızın dəmir yumruq kimi birliyi şəraitində Azərbaycan Ordusunun düşmən işğalından azad etdiyi Qarabağ adlı müqəddəs məkanımızın tacı Şuşanın Cıdır düzündə əzəmətlə, qürurla səsləndirəcəyimiz musiqilərin sırasında Aftandil İsrailov sənətinin gözəl nümunələri də var. Onun “Xoşbəxtlik simfoniyası” adlı əsərinin mədəniyyət paytaxtımız Şuşada səslənməsini intizarla, həyəcanla gözləyirik.

**İlqar İMAMVERDİYEV,
Türkiyənin Qaziantep
Universitetinin
professoru,
sənətşünaslıq doktoru**